

Marktperspectieven Nederlandse houtverwerkende industrie

Vanuit een jarenlange betrokkenheid bij de houtverwerkende industrie, eerst met de vakbeurs Hout en daarna met het initiatief Hout & Meer, heeft VNU Exhibitions een analyse verricht van de marktomstandigheden en –perspectieven van deze bedrijfstak, teneinde de wenselijkheid en haalbaarheid van een beurs voor de branche te onderbouwen. Hiervoor heeft USP Marketing Consultancy, gespecialiseerd onderzoeksbureau in de bouw en installatie, in opdracht van VNU Exhibitions, aan de hand van diepte-interviews onafhankelijk onderzoek uitgevoerd onder timmerfabrikanten.

Branchecijfers

De timmerindustrie heeft een aantal zware jaren achter de rug. In de periode 2009-2012 is de omzet van de branche gedaald van bijna 1,4 miljard naar 850 miljoen euro (-39%). Het aantal werknemers dat onder de CAO timmerindustrie valt is in dezelfde periode afgenomen van 13.500 tot net onder de 8.000 (-41%). Volgens het CBS zijn de investeringen in vaste activa in de timmerindustrie in de periode 2009-2012 gedaald van ruim 83 miljoen naar 50 miljoen euro (-39%). Exacte cijfers over 2013 zijn nog niet bekend. De conjunctuurmonitor van het CBS laat echter zien dat de investeringsverwachtingen van de timmerindustrie nog steeds negatief zijn.

In lijn met eerder genoemde branchecijfers geven ook de respondenten in het onderzoek aan dat de afgelopen jaren zeer bewogen zijn geweest. In 2011 was er weliswaar een lichte opleving te zien, maar in 2012 en 2013 zijn de omzetten en bedrijfsopbrengsten met 30% tot 50% ingestort. De bedrijven die het hoofd boven water wisten te houden, hebben behoorlijk ingeteerd op de financiële reserves. Om de teruglopende omzetten het hoofd te bieden, heeft men diverse maatregelen genomen, onder andere door investeringen uit of af te stellen, door voorraden terug te brengen en ook door krimp van het (tijdelijke) personeelsbestand. Daarnaast is men zich op nieuwe marktsegmenten gaan richten.

De eerste tekenen van herstel zullen naar verwachting pas in 2015 zichtbaar worden. Op dit moment is nog altijd sprake van overcapaciteit. De respondenten hopen dat door de krimp van het aanbod de markt bij een aantrekkende vraag ook wat meer in balans komt.

Investerings

De investeringen in kapitaalgoederen, zoals houtbewerkingsmachines, hebben bij veel bedrijven de afgelopen jaren vrijwel stilgelegen. In de periode 2004-2008 is er veel geïnvesteerd in machines met grote capaciteit, gericht op groei. De productiecapaciteit die men heeft, wordt op dit moment niet volledig benut. Een enkeling heeft vanwege de gunstige koopomstandigheden het risico genomen om de afgelopen tijd toch te investeren, maar voor veel bedrijven liet de financiële situatie dit niet toe. Puur technisch is dit volgens de gesprekspartners vaak geen probleem; veel machines hebben een zeer lange levensduur en door de beperktere inzet van de productiecapaciteit ging de slijtage aanzienlijk minder hard.

Ook in 2014 zullen veel bedrijven zich nog niet aan investeringen wagen, want men moet eerst weer de cash-positie opbouwen, er moet “vet op de botten” komen. Investeringen op de langere termijn laat men afhangen van de marktontwikkelingen. Naast het financiële aspect is een andere voorwaarde om te investeren dat er machines zijn die efficiënter, flexibeler en zuiniger werken dan het huidige machinepark.

Beursbezoek

Beurzen vormen een belangrijke oriëntatiebron voor de timmerfabrikanten. Naast de beurs Hout in Rotterdam bezoekt men onder andere de Bouwbeurs in Utrecht, regionale beurzen, maar ook beurzen in het buitenland, zoals Fensterbau Frontale in Nürnberg. De relevantie van een beurs is voor de respondenten van groot belang; er moet een marktconform aanbod van relevante exposanten zijn en belangrijke aanbieders mogen niet ontbreken (niet alleen op het gebied van machines, maar ook wat materialen en andere toebehoren betreft). Niet in de laatste plaats moeten er interessante innovaties te zien zijn.

Perspectief voor Hout & Meer

Bij het organiseren van haar activiteiten stelt VNU Exhibitions het belang van de branche centraal. Gelet op de nog voortdurende malaise in de markt wordt er nu nog te weinig geïnvesteerd om een beurs te rechtvaardigen, indien puur zakelijke motieven prevaleren. Naar de inschatting van VNU Exhibitions is er te weinig draagvlak voor een evenement gericht op houtbewerkingsmachines. De huidige situatie, waarin zich naast Hout & Meer een concurrerend initiatief heeft aangediend, is onhoudbaar. Daarom heeft VNU Exhibitions besloten om het initiatief Hout & Meer terug te trekken.

In 2012 heeft VNU Exhibitions, in samenspraak met de toenmalige exposanten, de geplande editie van HOUT geannuleerd. Daarna is gezocht naar een opvolger van HOUT, gedragen door de branche en met een geactualiseerde opzet en invulling. Hierbij stond VNU Exhibitions voor ogen om het branchebelang vorm te geven in een Stichting en deze financieel te ondersteunen. We moeten helaas constateren dat deze route vooralsnog is afgesneden.

Aandacht voor hout in overige beurzen VNU Exhibitions

In 2014 en 2015 resteren voor de houtverwerkende industrie en haar toeleveranciers nog steeds verschillende alternatieven om elkaar te ontmoeten. Leveranciers van houtbewerkingsmachines kunnen zich wenden tot HoutPro+. In februari 2015 vindt in Utrecht de Week van de Bouw plaats, met als onderdelen de Bouwbeurs, gericht op de uitvoerende bouwbranche, geflankeerd door de beurzen GEVEL en Renovatie, gericht op opdrachtgevers en architecten, en Interior Innovations. In de Week van de Bouw komt de bewerking en toepassing van hout daarmee voor verschillende doelgroepen sterk naar voren.

Voor een toelichting op het bovenstaande kunt u zich wenden tot:
VNU Exhibitions, Martijn Carlier, 030-295 2700

Voor informatie over de Week van de Bouw: www.weekvande bouw.nl